

Svar på skriftligt spörsmål SSS 374/2015 rd

Svar på skriftligt spörsmål om bedömningen av de samhällliga konsekvenserna vid utvecklingen av lagstiftningskvaliteten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 374/2015 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna m.fl.:

På vilket sätt tänker regeringen beakta bedömningen av de samhällliga konsekvenserna av lagstiftningen, såsom konsekvenserna för fattigdomen, den sociala ojämlikheten och jämställdheten mellan könen, i rådet för bedömning av lagstiftningen,

hurdan sakkunskap kommer att användas när dessa frågor behandlas i rådet och

vilka ytterligare åtgärder ämnar regeringen vidta för att bättre beakta de samhällliga konsekvenserna i arbetet med att utveckla lagstiftningskvaliteten?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Den 30 december 2015 utfärdade statsrådet förordningen om rådet för bedömning av lagstiftningen. Förordningen träder i kraft den 1 februari 2016. Genom rådet ska kvaliteten på konsekvensbedömningarna och lagstiftningen förbättras. I slutändan stöder konsekvensbedömningarna därigenom beslutsfattaren samtidigt som de tryggar medborgarnas möjligheter till inflytande.

Statsrådets förordning begränsar inte rådets verksamhet till frågor om ekonomiska konsekvenser eller andra konsekvensområden. När rådet inleder sitt arbete har det likväl på grund av begränsade resurser inte möjlighet att granska alla konsekvensområden. För att verksamheten ska bli verkningsfull, måste den till en början fokusera på ett eller flera utvalda konsekvensområden. Enligt planerna ska rådet i inledningsskedet fokusera på bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna av regeringens propositionsutkast (de offentliga finanserna inbegripet den kommunala ekonomin, företagen och hushållen). Rådets uppgift är likväl inte att utföra konsekvensbedömningar, utan det ska bedöma redan utförda bedömningar. Denna bedömning ska grunda sig på befintliga anvisningar som kompletteras senare utifrån de erfarenheter som rådets verksamhet ger. Bedömningsrådet får, om det finner det nödvändigt, göra en helhetsbedömning av om faktaunderlaget för konsekvensbedömningen av ett propositionsutkast har varit tillräckligt, om slutsatserna av konsekvensbedömningen är trovärdiga och om de framlagda motiveringarna är transparenta och hållbara. Rådet får också ta initiativ till att förbättra kvaliteten på lagberedningen, särskilt för att förbättra kvaliteten på konsekvensbedömningarna och bedömningsverksamheten.

Rådets ordförande och medlemmar förordnas vid statsrådets allmänna sammanträde. Rådet utför likväl sitt uppdrag oberoende och självständigt. Rådet väljer självt vilka regeringspropositioner

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 374/2015 rd

som det ska bedöma. Rådet väljer också de experter som det anlitar i samband med bedömningen av regeringspropositioner. Rådets verksamhet kommer att utvecklas utifrån de erfarenheter som dess arbete ger.

Rådets syfte är särskilt att förbättra kvaliteten på konsekvensbedömningen av regeringens propositioner samt lagberedningskulturen mera generellt. Inrättandet av rådet är likväl bara en av åtgärderna för att utveckla lagberedningen på sikt.

Konsekvensbedömningen av lagstiftningen omfattar den föreslagna författningens ekonomiska konsekvenser, konsekvenserna för myndigheternas verksamhet, miljökonsekvenserna och övriga samhällseliga konsekvenser. Att göra upp konsekvensbedömningar är en del av lagberedningsprocessen, och så kommer det att förbli – även i fråga om de samhällseliga konsekvenserna. Dessutom bör det noteras att bedömningen av konsekvensbedömningen i fråga om regeringens propositioner ska göras särskilt i utlåtande- och hörandefasen, varvid intressentgrupperna ges tillfälle att framlägga sina synpunkter på konsekvenserna av propositionen. Hörandeprocessen utvecklas i en sådan riktning att intressentgrupperna och medborgarna beaktas i allt högre grad. Ministerierna tillhandahåller lagberedarna expertstöd inom olika samhällseliga konsekvensområden (till exempel finansministeriet när det gäller språkliga konsekvenser och social- och hälsovårdsministeriet när det gäller jämlikhetskonsekvenser).

I sitt arbete satsar regeringen inom olika delområden på lagstiftningens och särskilt konsekvensbedömningarnas kvalitet. I regeringens spetsprojekt som gäller utvecklingsprogrammet för barn- och familjetjänster ska en modell för barn- och familjekonsekvensbedömningar utvecklas och tas i bruk.

Justitieministeriet har tillsatt en samlarbetsgrupp med mandat till utgången av mars 2019 för att fortsätta det sektorsövergripande samlarbetet mellan ministerierna för att utveckla lagberedningen. Till samlarbetsgruppens uppgifter hör särskilt att bland annat sprida god praxis och att främja ibruktagandet av en konsekvensbedömning i efterhand. Detta arbete omfattar också de samhällseliga konsekvenserna.

I samband med den omarbetning av anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner som pågår vid justitieministeriet kommer man även att bedöma området samhällseliga konsekvenser på nytt och kartlägga utvecklingsbehoven inom området. När vi i sinom tid har fått tillräcklig erfarenhet av rådet för bedömning av lagstiftningen och anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner har omarbetats, blir det att naturligt att även omarbete anvisningarna till lagberedare för konsekvensbedömning av författningsförslag som helhet.

Helsingfors 5.1.2016

Kommunikationsminister Anne Berner